

TORONYIRÁNY

XIX. 2.

2025. január 12.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Urunk megkeresztelkedése

Január 18. Árpád-házi Szent Margit szűz

Az igazi hívő nincsen egyedül a hitében. Ha próbatétel lehet számára, hogy a többi ember szemében nem számít függetlennek, mennyivel inkább jelent számára erőt ez a szolidaritás! A keresztség útján belépett a nagy katolikus családba. Annak minden tagjával osztozik az ugyanazon és egyetlen reménységben. Ugyanazt a felhívást hallotta, ugyanannak a testnek a részét alkotja. Betoborozták abba a „menetelő seregbe, amely azon az úton menetel, ahol az ember megtalálja az üdvösséget, Jézus Krisztust” (Római Kelemen). Mint ugyanazon egyház gyermekei, valamennyien örökségbe kapták tőle ugyanazt a Krisztust. Ugyanabban a hitben nevelkedve, ugyanaz a Lélek hatotta át őket, aki ugyanazt az önkéntelen visszahatást éri el náluk, s e jelről kölcsönösen megismerik egymást. Mindenütt élénk kerülnek Krisztusnak ezek a tanúi, akik szeretik őt anélkül, hogy látták volna. A hangzatoknak csaknem végtelen különféleségében, mindenütt fölhangzik ugyanaz az új ének, aminek az éneklését mindnyájan ugyanattól az anyától tanulták az új születésük folyamán: „Mennyi újonnan keresztelt szeretett ma meg téged, Uram Jézus!” (Szt. Ambrus). Krisztus nagy családjának valamennyi tagja megismeri és megnevezi egymást. Mindenütt ugyanaz a hit, ugyanaz a remény, azonos a szeretet. Ez a külső kifejezése az alapvető egységnek, ez az egyetlen lángnak a kiáradása.

Henri de Lubac

A szentmise olvasmányai

- Iz 42,1-4.6-7** A próféta által megrajzolt Úr szolgálja, aki a megroppant nádszálat nem törí össze, a pislákoló méceszt nem oltja ki és aki az igazságot tanítja, a Megváltó előképe.
- ApCsel 10,34-38** Isten nem személyválogató: mindenki kedves előtte, bármely néphez tartozik is, aki féli őt, és az igazságot cselekszi.
- Lk 3,15-16.21-22** Jézus is megkeresztelkedik a Jordán folyónál, és úgy nyilvánul meg emberségében, mint Isten Fia, akiben Istennek kedve telik.

Keresztelés a Jordánban

János működésének vége felé Jézus megjelent a Jordán partján. Lukács azt írja, hogy amikor „már az egész nép megkeresztelkedett, Jézus is fölvette ezt a keresztséget”. Tehát nem az elején, hanem a vége felé. Az atyák óta sokszor felvetették a kérdést, hogy miért vette magára Jézus ezt a bűnbánati keresztséget, hiszen neki nem volt szüksége sem bánatra, sem megtérésre. A válasz nem lehet az, hogy magára vette bűneinket, hiszen mindenki csak saját bűneit bánhatja meg. Mások bűneiért legföljebb vezekelhetünk. A szövegben a keresztelést mind a három evangélistánál az Atya megnyilatkozása követi, tehát Jézus tettének indítékát és értelmét ebben kell keresni. Alkalmat adott Jánosnak arra, hogy a teofániából meggyőződjék kilétéről és ezáltal tanúskodhassék mellette. Márk szerint „az emberek megvallották bűneiket és János megkeresztelte őket”. Nem kell valami különleges bűnvallomásra gondolni, hanem inkább arra, hogy kifejezést adtak bűnbánatuknak, s a vízben való alámerítést úgy fogadták, mint a lelki tisztulás jelképét. Máté a történetbe már beleviszi a keresztények kérdését is, és úgy adja elő a jelenetet, hogy erre is meglegyen a válasz. A kérdés ez lehet: Az Isten Fia hogyan állhat a bűnösök közé és hogyan fogadhatja egy nálánál kisebb személyiség kezéből a tisztulás szertartását? Máté a könyvében másutt is elővételezi az Isten Fiának azt a felismerését, amit az apostoloknak csak a Mester feltámadása hozott meg (vö. 14,33; 16,16). Feltételezhetjük, hogy Jánosnak is csak a következő látomás adta meg a bizonyosságot Jézus kilétéről. De amikor közeledett hozzá, láthatta összeszedettségét, komolyságát és megérezhetett valamit személyes nagyságából. Ezért vélekedik úgy, hogy inkább neki lenne szüksége Jézus keresztségére. Jézus azzal válaszol, hogy neki és Jánosnak teljesíteniük kell minden „igazságot”. Ez az igazság lehet az a jövendölés, hogy a

Megváltó szolidaritást vállal a bűnösökkel, s kiengeszteli Istent helyettük, vagy pedig lehet annak a kinyilvánítása, hogy mindezt érdemszerző emberi tettekkel valósítja meg, nem pedig olyan feltűnő jelekkel, amelyeket a zsidók vártak. Lukács még megjegyzi, hogy amikor Jézus kijött a vízből, imádkozott, s akkor hangzott el az Atya tanúsága, s a Szentlélek akkor ereszkedett le föléje galamb képében. Lukács egyébként sokszor említi Jézus imáját. Gondja volt rá, hogy a pogányokból lett keresztények előtt bemutassa Jézust úgy is, mint az Atya előtti hódolat példaképét. Valószínűleg ez is Pál apostol hatása nála. Márk és Lukács az Atya szavait így közlik: Te vagy az én szeretett Fiam... Máté pedig így írja: Ez az én szeretett Fiam... A lényeg mindenütt ugyanaz: annak az érzékeltetése, ami a negyedik evangéliumból különösen kitűnik, hogy Jézus mellett maga az Atya tesz tanúságot, és tanúsága alapján kell őt elismerni, mint Fiát. A „te vagy” kijelentés pedig tükrözi azt a bensőséges kapcsolatot, amely az Atyát és a Fiút összeköti. Ezt az utóbbi formát egyébként úgy is felfoghatjuk, mint a Zsolt 2,7 idézését. Későbbi adatok alapján tudjuk, hogy Jézusnak emberileg is különleges ismerete volt az Atyáról, emberi értelmével is felfogta az Atya örök szavait, tehát az ilyen megszólítás magától értetődött. A közvetlen hang igazít el bennünket a mennyei szózat értékelésében is. Ha Jézus látta az Atyát, akkor a saját fiúságáról megvolt a biztos tudata, s így nem szorult külön kinyilatkoztatásra. A jelenet hagyományos egyházi értelmezése valóban az, hogy a teofánia elsősorban Jánosnak szólt, őt akarta felvilágosítani Jézus kiletéről, hogy azután bizonyosságot tehessen róla a nép előtt. János a nép előtt nem annyira az Atya hangjára, mint inkább a Lélek megjelenésére hivatkozik: „Láttam a Lelket, amint galamb képében leszállt rá, és rajta is maradt” (Jn 1,32). Meg kell jegyeznünk, hogy János látomásában is együtt kell látnunk a képet és a belső hitbeli meggyőződést, amelyet a kegyelem vált ki. A teofánia nem kényszeríti az embert, hanem csak tükrözi a természetfölötti valóságot, amit az ember vagy elfogad, vagy visszautasít. Az ilyen jelenetek a Szentírásban mindig a hit kiemelt aktusai, ahol az ember teljes szabadságával és engedelmisségével hozza meg a döntést. Egy-egy ilyen természetfölötti közlés a későbbi kételkedés lehetőségét sem zárja ki, mint ahogy Jánosnál is látjuk, amikor fogságából követeket küld Jézushoz, és újra bizonyosságot kér küldetéséről. A Szentlélek galamb képében való megjelenésének előzményeit, illetve a benne levő jelképet nem könnyű kifejezni. Talán azt az „új teremtést” jelképezi, amit a megigazulás létrehoz bennünk, hiszen a teremtés történetében arról van szó, hogy „Isten lelke lebegett a vizek felett.” Az Atya szózata és a Szentlélek megjelenése az apostoli igehirdetésnek még egy döntő szempontot adott. Világossá tette, hogy a Jézus által rendelt kereszttségnek valódi kegyelmi tartalma van, s hogy a háromszemélyű Isten működik benne. A Jordán folyónál az Atya a Szentlélek közbejöttével nyilvánította ki Fiát. A hívő ember a kereszttségben újjászületik vízből és Szentlélekből, s ezáltal az Atya fogadott gyermeke lesz, akiben neki kedve telik. A keresztény lét fölött tehát ott lebeg az Atya megszólítása, amely kifejezi az örökbefogadást, a kiválasztottságot és küldetést. Kell, hogy a keresztény élet tudatos felelet legyen erre a megszólításra.

Gál Ferenc

Nem leszek ideges! (34.)

Második rész

Az ideges vérmeérséklet

Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradotok és terhelve vagytok és én megnyihílek titeket... és nyugalmat találtok lelketeknek. (Mt 11,28-29)

Ideges, kényszeres állapotok

2. Gyógyulás

Első dolog az értelem felvilágosítása. Gyakran már azzal is megnyerjük a beteg nélkülözhetetlen bizalmát, ha nyugodtan végighallgatjuk addig, amíg ő maga nyújtja nekünk a felvilágosításhoz szükséges kiinduló pontot; akkor azután meleg együttérzéssel foglalkozunk állapotával. A beteg legtöbbször meg van győződve arról, hogy nem tud önmagán segíteni, és hogy szüksége van egy jó barátira. Ha sikerül megmutatnunk neki a gyógyuláshoz vezető utat, s ha meg tudjuk őt győzni arról, hogy azon hamarosan megszabadul kényszeres állapotától, felébred benne a jobbik énjébe vetett elvesztett hite, s ezzel együtt bátorsága és akaratereje. Könnyebben lélegzik, ha úgy érzi, hogy megértették és kezdi belátni, hogy esete nem is olyan súlyos, s hogy gyógyulása lehetséges, sőt nem is olyan nehéz. Ha felismeri, hogy ellensége a félelem kényszere, akkor erőtlén akaratát a félelemképzetekre kell ráirányítani, s olyan világos, pontos utasításokkal kell ellátni őt, amelyekhez könnyen tarthatja magát, ha az izgalom újabb hullámai, ha újabb kételyek akarják előnteni. A kényszeres félelem esetében a kritika szellemében kell megvilágítani azokat az okokat, élményeket, dolgokat, amelyek a félelem tárgyát képezik, vagy előidéznek. „Az igazság megszabadít benneteket.” Ennek az időrabló, nehéz munkát igénylő felvilágosításnak gyakran mélyen bele kell nyúlnia a múltba, sok hamis ítéletet kell helyesbíteni és nyilvánvalóvá kell tennie a félelem értelmetlenségét, károságát.

A második lépés az akarat emelése. Erőt kell önteni az akaratba ahhoz, hogy minden félelemképzeten, minden kételyen át, a lelki vezető erélyének latba vetésével térítse el a lelket a kényszeres félelemtől és fordítsa gyógyító képzetek felé. Éppen ebben rejlik a gyógyítás legnagyobb nehézsége, mert hiszen az ideges ember veleszületett képtelenségében mindig újból átengedi a teret a félelemnek. Kishitűen, határozatlanul elengedi magát és mindig újra meg újra töprengésbe merül. Ha egyébként még olyan intelligens és képzett is, a depresszív félelemizgalommal és kishitűséggel szemben nehezen boldogul.

A kényszeres kételkedő és aggályoskodó ember csak a gyóntató parancsaival szembeni vak engedelmisség, s az általa előírt gyónási formula segítségével szabadulhat meg a kényszeres félelemtől. „Véleményünk szerint az aggályosságot még legnehezebben formájában is éppen a teljesen félelemmentes gyónásra való rávezetés gyógyítja meg” (Bergmann).

Mivel az ilyen betegek nem tudják világosan megítélni azokat a dolgokat, amelyek kényszeres félelmüknek körébe tartoznak, nem lehet őket tárgyilag teljes gyónásra kötelezni, s morális értelemben be kell náluk érni a formális gyónással. Félelmük leginkább a hatodik parancsolatra vonatkozik.

Ezért minden kényszeres kételyt és kényszeres önvádat ki kell kapcsolni a lelki tükörből és a hatodik parancs elleni bűnöket csak nagy általánosságban szabad érinteni. Ki kell kapcsolni minden hitbéli kételyt, különösen az istenyűlöletet, az istenkáromlás kényszeres kontrasztképzeteit, akár templomban, akár templomon kívül léptek volna fel, az összes rossz áldozásra, rossz előkészültre, rossz gyónásra, bűnbánatra, jó feltételre, misehallgatásra vonatkozó kényszeres vádakat, valamint a vallás, az ima, a szülő, a papok elleni kényszeres ellenszenvet. Meg kell tiltani a fogadalomtételekre, kényszeres káromkodásra, botrányok okozására, és minden olyan csekélységre vonatkozó vádaskodást, amely a kényszeres félelemmel kapcsolatos.

Minden kényszeres embernek megvan a saját skálája. Azt, ami valóban bűn, röviden kell vele összefoglaltatni, úgy, hogy mindaz, ami normálisan felmerülhet, benne legyen. Ezen a formulán nem szabad változtatnia. Ez után kell minden gyóntatónak igazodnia, akit a beteg felkeres; ahelyett, hogy kikérdezze, s újból összezavarja, a formulához való ragaszkodásra kell intenie őt.

A lelki gátlások alatt szenvedő embernek szembe kell fordulnia fő ellenségével, mely egyben dédelgetett hibája is, a javíthatatlan kishitűséggel járó félelemre való hajlamosságával, mely minden lendületét, minden Istenbe vetett bizalmát elveszi, s ezért a reménység elleni bűn. Fő feladata a lelki élet terén az, hogy ezt az ellenséget, amely rányomja bélyegét, felsebzett énjé gyökeréig felismerje, mindennapos akaratráfördítással leküzdjé és leszokjon róla. Mindennap vizsgálja meg magát, lelkiismeret-vizsgálásában gyónja meg az Údvözfőnek, hogy mennyire engedett kishitűségének, mennyire töprengett. A depressziós embernek ebbe a hamis alázattal szembeni küzdelmébe sohasem szabad belefáradnia. A rendetlen önszeretet mindig csak vérmérsékletünk jó oldalait láttatja meg velünk, és vakká tesz gyengéivel, különösképpen az önfenntartás mélyen elrejtett, titkos ösztönével szemben, mely a túlzott félelem erejében rázza meg a lelket. Amin nem segíthetünk, azt mind üdvöskeresztet fogadjuk el Isten kezéből és viseljük el; idővel el fogja apasztani bennünk a szenvedés forrását, vagyis a megsebzett önszeretetet, s hozzásegít majd ahhoz, hogy elszakadjunk túlérzékeny éniunktól, s elkészíti majd Istennek az Őt megillető helyet szívünkben.

Az ideges embernek öröme, bátorságra van szüksége a tartós gyógyuláshoz. Ezt olyan éleleteszményben találja meg, mely nem a felhőkön jár, hanem megfelel hajlamainak, erőinek és vallásos eszményével összhangban, olyan életcélá válik, melynek elérésében semmi sem tudja megakadályozni őt. Ez a kegyelem által elmélyített, tapasztalatban megtisztult cél ragadja meg, emelje fel és boldogítsa egész valóját és úgy helyezkedjék el hivatásában, hogy minden cselekedetét áthassa, megvilágosítsa és mindent örömmé változtasson benne. Itt nem azon van a hangsúly, hogy ez a hivatás miben áll, hanem abban, hogy hogyan fogja fel azt, s hogy cselekedeteit mennyire hatja át hitével, mennyire törekszik Isten felé, mennyire neveli magát az öröme, s mennyire szokja meg azt, hogy ne az élet árnyoldalait, hanem az élet fényoldalait nézze.

(Folyt. köv.)

Josef Massmann

Vasárnapi jegyzet

A tiszta nő példája (2.)

Szent Ágnes templomában a tizenkét éves mártír-kislány koponyáját őrzik, a tudomány igazolta korát. S ha a Bernini-tervezte, mozgalmas külsejű épület kicsivé „zsugorodik”, mintha arról a tágasságról beszélne mégis, amelynek nincsenek földi mértékei, s melyekről egy gyermek többet tudott életében, mint megannyi felnőtt. Mert a választottság sincs időhöz kötve...

Jártam a „Városon kívül” is, ahol Ágnes bazilikája áll. Apszisában a „kortalan” (VII. századi!) mozaikkép császárnóként mutatja a leányt, briliánsokkal, szélesen ragyogó gyöngysorral: az ég polgárát, aki átlépett a mulandó örömhöz, s csakazértis nemes dacossággal mondott nemet az előkelő kérőnek, a rideg istenek szolgálatának, s érvül-védekezésül az Írás nyomán fogalmazta meg gondolatát – a költői legenda szerint: „Az én Uram tündöklő szépségbe öltöztetett, aranybrokát köntöst adott rám, ékszereivel ékesített, drágakövekkel övezte nyakamat és karomat, fületem gyöngyfűgöökkel díszítette. Hangszereim édes dallamokat játszik nekem.” A bizánci mozaikkép Ágnesről e szavak keleti zamata a megközelítés bensőbbségét igazolja, holott a Nyugat-kultusz középpontjába került a vértanú lány. Igaz, Hippo püspöke: Ágoston a kontinensről egészen messzire vitte történeti hírét e mártíromságnak. Így lett Ágnes annak erős foka, amit az egyház, s az emberiség legnagyobb Vértanúja bizonyított. A sugár-kör – kében ragyogva – a mozaikkép feje fölött a nevet mutatja, a diadalíven Prudentius szavai ujjonganak: „Boldog szűz! Ifjú dicsőség. Óh nemes lakója az égi sziklavárnak!”

Emerencia a tejtestvére volt, őt Ágnes sírjánál ölette meg Diocletian császár rendelete.

Mennyi virág az apszis falán, Szent Ágnes képén, zöld levelek, gyümölcsfűzér, ezüst kereszt, felhők, csillagok, az elérhetetlen menny világa, amely sokkal szebb lehet – mondaná Hesse, a költő hőse: Boppi. A vágy utolérhetetlen éhségét is csak egy gyermek érezheti igazán.

Korai liturgikus kalendáriumok, pápák történelmi tanúságtételei ismeretében mégis talán a milánói püspök egyszerű himnusza, Ágnesről. Ambrus, aki megkeresztelte Ágostont, tudta mit jelent, ha az ég közelebb kerül a földhöz. „Mily szép volt, megsebezve még! / S meghalt; / Mikor elesett: térdre hullt / illendően, szépen megadón” – írta Ágnes „mártírtudósításában” az apostolutód-költő. Dísztelen vers, a lélek „egyszerű öltönye”.

Greco képe a vértanúról nem e földről való jelenséget ábrázol. Túlvilágba áhítózó forró képzelet kifejezése – nem formális stílusban. Hit-sugallta bensőség vezette a művész ecsetjét. „A drapéria valószínűsége, a komor árnyékok ereje, a mindent elárasztó meleg-arany tónus, s egy nemes szépség-eszmény egyetlen harmóniává olvad.” Lyka Károly művészettörténész jellemezte így a spanyol festő Szent Ágnes képét, amely Drezdában látható.

† Tóth Sándor

hírek ..... információk

A Gál Ferenc Egyetem szegedi Teológiai Kara január 15-én 14 órakor nyílt napon várja a hitéleti és az Egyetem világi, szegedi kihelyezett képzései iránt érdeklődőket. A Szeged, Dóm tér 6. szám alatti épületben az érettségizetteket, vagy érettségire készülöket tájékoztatják a teológia, a katekéta-lelkipásztori munkatárs és a hittanár szakokról, a felvételi követelményeiről. A diplomások számára mesterszakokként választhatók a hittanár-nevelőtanár, a keresztény egyház- és művelődéstörténet, a pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szakok, valamint különböző szakirányú továbbképzések. A nyílt napra regisztrálni a GFE honlapján lehet.

Face2Face imaestet szervez az Ifjúságpasztorációs Iroda január 15-én 18.30-tól a békéscsabai Páduai Szent Antal társszékesegyházban, ahol Gáll Zsófia, a Zarándoktábor szakmai vezetőjének előadását hallhatják a résztvevők. A zenei szolgálatot a Mécses Énekkar teszi. Az est mottója: „Boldog az az ember, akit te segítesz, akinek szíve zarándokútra készül.” (Zsolt 84,6).

A szeged-felsővárosi Szent Miklós Plébánia közössége január 17-én, pénteken Árpád-házi Szent Margit ünnepén imapanapot tart hazánkért. 12.00 órától szentségimádás, 17.00 órakor rózsafüzér, 18.00 órától szentmise kezdődik. A szentmisét követően 20.00 óráig közös imádság lesz hazánkért az Oltárszentség előtt. Mindenkit szeretettel várnak a szervezők.

A Szeged-Belvárosi Plébánia közössége 2025-ben is szeretettel várja a kisgyermekes családokat vidám ovismisére a Katolikus Házba (Szeged, Dugonics tér 12.). A következő ovismise időpontja január 19-én, vasárnap 16.00 órakor lesz.

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) az idei évben január 19-26. között szervezi meg az Ökumenikus Imahetet az egységért, melynek alap gondolata: „Hiszed-e ezt?” (Jn 11,26). Az ünnepélyes nyitó istentiszteletet január 19-én, vasárnap 18.00 órakor tartják a magyarországi keresztény egyházak vezetőinek részvételével Budapesten a Deák téri evangélikus templomban. Az imahét szegedi megnyitója január 20-án, hétfőn 18 órakor lesz a Székesegyházban Fekete Károly református püspök, Kondor Péter evangélikus püspök, Kiss-Rigó László püspök, valamint a szegedi testvéregyházak lelkipásztorainak és közösségeinek képviselői részvételével. Az Ökumenikus Imahét részletes szegedi programját a jövő heti számunkban közöljük.

Egyetemi tanulmányokat végző fiatalok számára kezdeményezett rendszeres találkozási lehetőséget az ÁGOTA Közösség tehetséggondozó programja. Első alkalommal a Szegeden tanuló egyetemistákat szólította meg Boldog Zoltán, a program vezetője. A következő szegedi klubon igyekeznek majd bővíteni a résztvevők körét.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.

Ferenc pápa üzenete a béke 58. világnapjára (3.)

Engedd el adósságainkat, add nekünk a te békédet!

III. A remény útja: három lehetséges cselekvés

9. Ha hagyjuk, hogy szívünket megérintsék ezek a szükséges változások, a jubileum kegyelmi esztendeje megnyitja majd mindnyájunk előtt a remény útját. A remény Isten irgalmának megtapasztalásából fakad, az ő irgalma pedig mindig korlátlan.

Isten, aki senkinek sem tartozik semmivel, szüntelenül árasztja kegyelmét és irgalmát minden emberre. Ninivei Izsák, egy 7. századi atya a keleti egyházban, ezt írta: „A te szereteted nagyobb, mint az én adósságom. A tenger hullámai kevésnek tűnnek bűneim számához képest, de ha megmérném bűneimet, a te szeretetedhez képest elenyészően semmik.” Isten nem számolja össze az ember által elkövetett rosszat, hanem mérhetetlenül „gazdag irgalomban, az ő nagy szeretete miatt, amellyel szeretett bennünket” (Ef 2,4). Ugyanakkor meghallja a szegények és a föld kiáltását. Elegendő csak egy pillanatra megállnunk – ennek az évek az elején –, és arra a kegyelemre gondolnunk, amellyel minden egyes alkalommal megbocsátja bűneinket és elengedi minden adósságunkat, hogy szívünket remény és béke árasssa el.

10. Jézus ezért a *Miatyánk* imában a „miképpen mi is elengedjük a nekünk tartozók adósságát” magas követelményt támaztó kijelentést az után teszi, hogy kértük az Atyától adósságaink elengedését (vö. Mt 6,12). Ahhoz ugyanis, hogy elengedjük mások adósságát, és reményt ébresszünk bennük, szükséges, hogy saját életünk tele legyen az Isten irgalmából fakadó reménnyel. A remény túlradóan nagylelkű, nem számolgat, nem kutakodik adósainak pénzügyei után, nem a saját használat törődik, hanem egyetlen célt tart szem előtt: felemelni az elesetteket, bekötözni a megtört szívűeket, kiszabadítani mindenféle rabságból.

11. Ezért ennek a kegyelmi évek a kezdetén három olyan intézkedést szeretnék javasolni, amelyek egész népek életének visszaadhatják a méltóságát, és visszavezethetik őket a remény útjára, hogy leküzdjék az adósságválságot, és mindenki újra adósságát elengedett adósnak ismerhesse fel magát.

Először is megismétlem Szent II. János Pálnak azt a 2000-es jubileumi év alkalmából megfogalmazott felhívását, hogy „jelentősen csökkentés, vagy teljesen engedjék el a nemzetközi adósságot, amely sok nemzet életét megnehezíti”. Elismerve az ökológiai adósságot, a gazdagabb országok tegyenek meg mindent azon országok adósságainak elengedése érdekében, amelyek nincsenek abban a helyzetben, hogy kifizessék tartozásukat. Természetesen ahhoz, hogy ez ne csak egyszeri jótékonykodás legyen – mely aztán azzal a kockázattal jár, hogy ismét egy finanszírozás-adósság ördögi kört indít el –, egyúttal új pénzügyi struktúrát kell kialakítani, amely egy a népek közötti szolidaritáson és harmónián alapuló globális pénzügyi charta létrehozásához vezet.

Továbbá azt kérem, hogy komoly munkával mozdítsák elő az emberi élet méltósága iránti tiszteletet, a fogantatástól a természetes halálig, hogy minden ember szerethesse saját életét, és reménnyel tekintsen a jövőbe, fejlődésre és boldogságra vágyva saját maga és gyermekei számára. Az életbe vetett remény nélkül ugyanis a fiatalok szívében nehezen ébred fel a vágy arra, hogy életet adjanak másoknak. Itt ismételten szeretnék egy olyan konkrét gesztust tanácsolni, amely elősegítheti az élet kultúráját. Ez pedig a halálbüntetés eltörlése az összes országban. A halálbüntetés ugyanis amellet, hogy csorbítja az élet sérthetetlenségét, elveszi a megbocsátás és a megújulás minden emberi reményét.

Szent VI. Pálra és XVI. Benedekre hivatkozva hadd fogalmazzak meg egy további felhívást is, mégpedig a fiatalabb nemzedékek számára, ebben a háborúkkal teli időszakban: a fegyverkezésbe fektetett pénz legalább egy meghatározott százalékát egy olyan világalap létrehozására fordítsuk, amely véglegesen felszámolja az éhezést és elősegíti az oktatást a legszegényebb országokban, előmozdítja a fenntartható fejlődést és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet. Igyekeznünk kell megszüntetni minden olyan jogcímet, amely arra készítheti a fiatalokat, hogy remény nélkül képzeljék el a jövőjüket, vagy csak abban reménykedjenek, hogy szeretteik véérért bosszút állhatnak.

(Folyt. köv.)